

N:o 106.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående pension för konservatorn vid naturhistoriska riksmuseum Anders Svensson; gifven Stockholms slott den 6 mars 1908.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Majt härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att konservatorn vid naturhistoriska riksmuseum Anders Svensson må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära pension till belopp af 3,000 kronor årligen, att utgå från och med månaden näst efter den, hvori hans befattning vid naturhistoriska riksmuseum upphör.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ypperst städse välbevågen.

GUSTAF.

Hugo Hammårskjöld.

Utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1908.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Departementschefen, statsrådet Hammarskjöld, yttrade härefter:

*Pension för
konservatorn
A. Svensson.*

»I underdånig skrifvelse den 22 januari 1908 har vetenskapsakademien hemställt om proposition till Riksdagen, afseende beredande åt konservatorn vid naturhistoriska riksmuseum Anders Svensson af årlig pension till belopp af 3,000 kronor.

Uti vetenskapsakademiens berörda skrifvelse, hvilken är föranledd af en utaf konservatorn Svensson hos akademien gjord framställning om åtgärders vidtagande för beredande åt honom af pension, anföres följande.

Svensson, som enligt bifogadt frejdbetyg vore född den 23 mars 1845, antogs den 19 september 1877 till konservator vid naturhistoriska riksmuseum och tillträdde sin befattning den 1 därpå följande oktober. Med undantag af kortare afbrott på grund af sjukdom under senaste åren hade Svensson alltså under mer än 30 år skött sin tjänst med stort nit och

utmärkt skicklighet, såsom närmare framginge af ett vetenskapsakademiens berörda skrifvelse bilagdt intyg af intendenten för museets vertebratafdelning professorn Einar Lönnberg. Svenssons lön hade under hela denna tid jämlikt nådiga brefvet den 12 maj 1876 utgått med ett belopp af 3,000 kronor, hvartill kommit fri bostad och vedbrand.

Sedan Svensson genom två akademiens skrifvelse bilagda läkarintyg styrkt, att han lede af kronisk arsenikförgiftning, hvilken sjukdom dels gjorde honom mindre lämplig till tjänstens uppehållande, dels genom fortsatt tjänstgöring lätt kunde förvärras och blifva obotlig, och då denna sjukdom utan tvifvel uppkommit under tjänstens utöfning, syntes det akademien billigt, att Svensson erhöle pension något tidigare, än hvad annars borde vara fallet, och att han i det hänseendet blefve jämställd t. ex. med de tjänstemän, som uppräknades i mom. d af § 5 i lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907. Enär den kontanta lön Svensson uppburit ej sedan år 1876 undergått någon förändring och alltså kunde anses skäligen låg efter nutida förhållanden, samt hans företrädare konservatorn W. Meves enligt nådigt bref den 1 juni 1877 erhållit hela den kontanta lönen i pension, ville akademien varmt förorda, att pensionen bestämdes till 3,000 kronor.

I återopade af professorn Lönnberg den 3 januari 1908 utfärdade intyg yttrar Lönnberg: Svensson hade under den långa tid, han tjänstgjort vid naturhistoriska riksmuseum ådagalagt stort nit och intresse. Den skicklighet, hvarmed han utfört sitt synnerligen mångsidiga yrke, ställde honom otvifvelaktigt i främsta ledet bland dem, som utöfvade konservatorsyrket, ej blott i vårt land, hvarest han ej öfverträffades af någon. Under senare åren hade hans hälsa emellertid varit bruten och han hade upprepade gånger tvungits att intaga sjukbädden, men, så snart han kunnat, hade han åter inställt sig i arbetet utan att hinna blifva riktigt kry. Det vore således tydligt, att Svenssons krafter ej längre tilläte honom att fullgöra den kräfvande tjänstgöring, som vore förbunden med den post, han innehade. På grund häraf tillstyrkte Lönnberg bifall till framställningen om beredande af pension åt Svensson.

Af de i framställningen omförmälda läkarintygen är det ena utfärdadt den 27 november 1907 af medicine doktorn C. A. Ivar Svensson och innehåller, att konservatorn Svensson, som vore af intygsgifvaren känd sedan mer än 25 år tillbaka, af honom behandlats för åtskilliga sjukdomar, som han ådragit sig i sitt arbete såsom konservator — blodförgiftning, arsenikförgiftning — af hvilka sjukdomar åtminstone den senare borde anses menligt hafva inverkat på hans hälsa och nuvarande kroppskrafter. Det andra intyget är utfärdadt den 1 januari 1908 af legitimerade läkaren Axel Vahlstedt,

innehållande att konservatorn Svensson, hvilken Vahlstedt i egenskap af husläkare skött sedan omkring 9 år tillbaka, och hvars hälsotillstånd han äfven dessförinnan under vid pass 5 års tid varit i tillfälle att noggrant iakttaga, under sagda tid vid mångfaldiga tillfällen företett starka symptom af kronisk arsenikförgiftning, hvilken sjukdom han otvifvelaktigt ådragit sig under utöfningen af sin tjänst, och hvilken åstadkommit en sådan ned-sättning af hans krafter och arbetsförmåga, att han numera icke utan fara för ytterligare försämring under sin återstående lifstid af sitt hälsotillstånd kunde längre kvarstå i sin tjänst; varande å sistnämnda intyg tecknadt ett förklarande af legitimerade läkaren Tage Sjögren, att han instämde i Vahlstedts yttrande.

Statskontoret har den 19 februari 1908 i ärendet afgifvit infordradt underdånigt utlåtande och därvid anført följande. Å den för naturhistoriska riksmuseum genom nådigt bref den 12 maj 1876 fastställda stat funnes uppförd lön för en konservator till belopp af 3,000 kronor. På grund af äldre, ännu gällande författningar ägde innehafvaren af nämnda befattning rätt att komma i åtnjutande af pension från allmänna indragningsstaten antingen vid uppnådda 70 lefnadsår och efter minst 30 års oafbruten tjänstetid eller ock redan vid 65 års ålder, då efter vid pass 40 års tjänstgöring hans sjuklighet eller försvagade hälsotillstånd genom laglig läkarattest styrktes; och skulle pensionen i bådadera fallen utgöra ett hela lönen motsvarande belopp af 3,000 kronor. Enligt hvad handlingarna i ärendet utvisade, vore konservatorn Svensson icke mer än inemot 63 år gammal samt räknade endast 30 tjänstår; och dröjde det alltså ännu åtskilliga år, innan han uppfyllt nämnda villkor för att komma i åtnjutande af pension. Då emellertid handlingarna gäfvé vid handen, att Svensson utan tvifvel genom utöfningen af sin tjänst ådragit sig den arsenikförgiftning, hvaraf han lede, samt att han numera vid framskriden ålder icke längre kunde utan allvarlig fara för sin hälsa fortsätta med sitt arbete vid naturhistoriska riksmuseum, ansåge statskontoret skäl föreligga att söka genom framställning hos Riksdagen om pension åt Svensson bereda tillfälle för honom att redan nu afgå från tjänsten; och ville alltså statskontoret, som med hänsyn jämväl därtill, att Svensson, enligt hvad upplyst blifvit, utom den kontanta lönen såsom förmån i tjänsten åtnjöte fri bostad och vedbrand, icke hade något att erinra mot det föreslagna pensionsbeloppet, 3,000 kronor, tillstyrka bifall till vetenskapsakademiens förevarande framställning.

Med anledning af hvad sålunda förekommit och då den omständigheten, att Svensson i tjänsten ådragit sig den sjukdom, som nödvändiggör

hans afskedstagande, synes mig utgöra ett fullgiltigt skäl för att hans pension bestämmes till fulla beloppet af den honom tillkommande kontanta lönen, får jag i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva,

att konservatorn vid naturhistoriska riksmuseum Anders Svensson må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära pension till belopp af 3,000 kronor årligen, att utgå från och med månaden näst efter den, hvori hans befattning vid naturhistoriska riksmuseum upphör.»

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna nådigt bifall; och skulle nådig proposition af den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo:

Victor Edman.